

Voorstellingsbrochure BANABA 2021-2022 Orthopedagogisch management

Deze opleiding is een samenwerking tussen VIVES en UC Leuven-Limburg binnen de associatie van de K.U. Leuven.

BANABA 'Bachelor in orthopedagogisch management'

ORGANISATOREN

De hogeschool die deze BANABA inricht en coördineert is de UC Leuven-Limburg. Dit gebeurt in samenwerking met Vives (Kortrijk).

DOELGROEP

De Bachelor na Bachelor Orthopedagogisch Management richt zich tot hulpverleners die, als (toekomstige) leidinggevend in een orthopedagogische setting, hun kwaliteiten willen ontdekken en handvatten aangereikt willen krijgen om zichzelf verder te ontwikkelen.

Kandidaat studenten:

- hebben een bachelor of masterdiploma orthopedagogie
en
- hebben (werk)ervaring in het orthopedagogisch werkveld
en
- oefenen een leidinggevende functie uit of ambiëren een leidinggevende functie in het orthopedagogisch werkveld.

Met de kandidaat-deelnemers wordt een intakegesprek georganiseerd. Aan kandidaat-deelnemers met onvoldoende orthopedagogische voorkennis, bieden we een voorbereidingsprogramma aan. Voor kandidaat-deelnemers die in het bezit zijn van een diploma via CVO/VSPW bestaat de mogelijkheid om via een verkort traject het gevraagde bachelordiploma te behalen.

De finaliteit van de opleiding is het uitoefenen van een leidinggevende functie in een orthopedagogische setting en dit zowel op tactisch-operationeel niveau als op strategisch niveau.

VISIE

De Bachelor na Bachelor Orthopedagogisch Management wil leidinggevend in vormen die – als hoofdopvoeder, groepschef, coördinator, directie, ... - een verantwoordelijke functie (willen) uitoefenen in het orthopedagogisch werkveld.

Een deskundig leidinggevende is om verschillende redenen van **belang in een organisatie**:

- een deskundig leidinggevende draagt bij tot de realisatie van een evenwichtige organisatie, waar medewerkers zich thuis voelen en op alle niveaus optimaal presteren;
- in de huidige turbulente samenleving, die zich kenmerkt door continue verandering, is een goede aansturing van ondernemende, flexibele medewerkers noodzakelijk;
- een deskundig leidinggevende draagt bij tot het functioneren van de organisatie als levend, lerend systeem.

Uitgangspunt van de Bachelor na Bachelor Orthopedagogisch Management is een **specifieke visie op leidinggeven**.

In deze visie op stellen we 3 rollen van de leidinggevende centraal: de manager, de leider en de coach¹. Als manager denkt hij resultaatgericht, organiseert de output, stemt activiteiten, hulpmiddelen en rollen effectief en efficiënt op elkaar af. Hij geeft hierbij echter ruimte aan medewerkers en beantwoordt hiermee aan de behoefte aan autonomie.

De leider inspireert zijn medewerkers en krijgt hen in beweging, hij geeft richting aan zijn team en beantwoordt hiermee aan hun behoefte om zich verbonden te voelen met het doel van de organisatie en met elkaar.

De coach tenslotte stimuleert en begeleidt talentontwikkeling op maat en draagt bij tot een grotere competentie bij elke medewerker. Hij zorgt voor een leer-en feedbackcultuur binnen het team zodat er een positief leerklimaat ontstaat.

Tijdens de opleiding wordt er stil gestaan bij deze 3 rollen van de leidinggevende. Zowel het managen als het leiden als het coachen komen in de opleiding aan bod, dit alles met het oog op een betere werking van de organisatie en een kwaliteitsvollere hulp- en dienstverlening.

De **centrale invalshoek van de opleiding is de orthopedagogiek**. Deze BANABA bouwt immers voort op de basisopleiding Bachelor in de Orthopedagogie waar het begrip 'verantwoordelijkheid' centraal staat: verantwoordelijkheid t.a.v. de hulpvrager, het team, zichzelf en het beleid.² In de Bachelor na Bachelor Orthopedagogisch Management wordt het thema leidinggeven inhoudelijk uitgediept. Dit gebeurt echter niet vrijblijvend. Er wordt in de opleiding eveneens gefocust op maatschappelijke evoluties, de relatie tussen organisaties en hun externe omgeving, de ethische aspecten van management en de gevolgen van (wijzigend) orthopedagogisch denken voor leidinggevendenden.

Een afgestudeerde van de BANABA Orthopedagogisch Management beschikt over het volgende **profiel**:

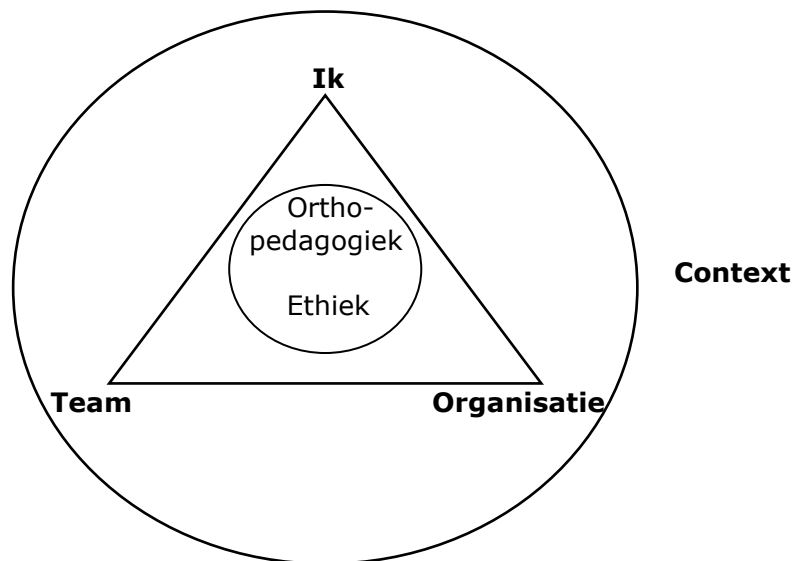
De afgestudeerde 'orthopedagogisch management'

- stuurt zichzelf en geeft van daaruit leiding aan zichzelf en anderen, neemt bewust en in balans de rol van manager, leider en coach op;
- is zich bewust van de eigen rol binnen de organisatie en van de organisatie in de wereld.
- kan als leidinggevende kritisch reflecteren over huidige orthopedagogische ontwikkelingen op meso- en macrovlak en participeert actief op intern en extern beleidsniveau.
- is in staat het beleid en de werking van een organisatie te bevragen vanuit het perspectief van zingeving en ethiek.
- kan zich bewegen op tactisch-operationeel en strategisch niveau.

¹ We baseren ons hier op 'servant leadership', recent uitgewerkt in Broeckaert, R. (2015). Dienend Leidinggeven, Zacht voor mensen, hard voor resultaten. Tiel: Lannoo Campus

² Zie beroepsprofiel Bachelor Orthopedagogie (VLOR - Werkgroep Beroepsprofiel van de Vlaamse hogescholen (1997). Studie 23, beroepsprofiel gespecialiseerd opvoeder-begeleider (M-V). Brussel: Vlaamse Onderwijs Raad.)

INHOUD VAN DE OPLEIDING

Bovenstaand schema vormt de basis voor de inhoud van de opleiding. De opleiding bestaat uit 3 grote onderdelen van elk 20 studiepunten.

Postgraduaat: Orthopedagogisch management met nadruk op jezelf als leidinggevende van een team.³

- deelmodule: 'ik als leidinggevende' (10 studiepunten)
- deelmodule: 'team' (10 studiepunten)

Postgraduaat: Mijn organisatie in een veranderende context.

- deelmodule: 'organisatie' (12 studiepunten)
- deelmodule: 'context' (8 studiepunten)

Finalisatievakken

- 'orthopedagogische en ethische invalshoeken' (6 studiepunten)
- 'resultaatsgebonden project' (10 studiepunten)
- 'persoonsgebonden project' (4 studiepunten)

³ De benaming in VIVES voor dit postgraduaat is: 'Postgraduaat Orthopedagogisch Management: de leidinggevende als persoon en als (bege)leider van een team'

Postgraduaat: orthopedagogisch management met nadruk op jezelf als leidinggevende van een team.

Inhoud deelmodule 1: 'ik als leidinggevende'

In deze deelmodule staat de leidinggevende als persoon centraal:

- welke rollen kan/moet je als leidinggevende opnemen?
- wat is jouw leiderschapsstijl en hoe kan jij je hierin verder ontwikkelen?
- wat is jouw invloed op personen en groepsprocessen?
- wat zijn jouw (kern)kwaliteiten en wat zijn voor jou eerder valkuilen in de functie van leidinggevende?
- hoe kan je inspirator en motivator zijn?
- hoe kan je coach zijn?
- hoe ga je om met macht, participatie en weerstanden?
- hoe kan jij je persoonlijke effectiviteit verhogen en burn-out voorkomen?

Daarnaast oefenen de cursisten een aantal vaardigheden:

- gespreksvoering en besluitvorming;
- plannen, organiseren en delegeren;
- afbakenen van takenpakketten en bevoegdheden.

Doelstellingen:

- Zich ontwikkelen in de functie van leidinggevende, vanuit inzicht in de eigen persoon en de eigen invloed op anderen, de rollen van de leidinggevende en leiderschapsstijlen.
- Zich bewust zijn van de eigen kwaliteiten en valkuilen in het omgaan met macht, verandering en weerstand.
- Persoonlijke effectiviteit bezitten (b.v. eigen kernkwaliteiten/valkuilen kennen, stresshantering, eigen evenwicht bewaren, burn-out voorkomen).
- Een assertieve houding tonen en creativiteit aan de dag leggen in het oplossen van problemen.
- Beschikken over managementvaardigheden (zoals gesprekstechnieken, besluitvorming, plannen, organiseren en delegeren).

Inhoud deelmodule 2: 'het team'

In deze deelmodule staat de leidinggevende als (bege)leider, inspirator en motivator van een team centraal. Het accent ligt zowel op resultaatgerichtheid als op procesgerichtheid: als leidinggevende wil je immers samen met je team goede resultaten behalen én hecht je belang aan de arbeidstevredenheid van je medewerkers. Volgende thema's komen daarbij zeker aan bod:

- wat is een effectief team?
- effectieve communicatie;
- conflicthantering;
- groepsdynamica;
- interdisciplinariteit;
- veranderingsprocessen.

Daarnaast komt de begeleiding van de medewerkers aan bod:

- intervisie- en supervisiegesprekken voeren;
- personeelsbeleid voeren (functieomschrijvingen en competentieprofielen maken, personeelsevaluatie, vormingsbeleid, loopbaanbegeleiding, ...)

In deze module wordt vervolgens ook stilgestaan bij de faciliterende functie die de leidinggevende moet opnemen in de dienst- en/of hulpverlening aan de cliënten.

Doelstellingen:

- Werken met taakgerichte groepen vanuit inzichten in groeps- en veranderingsprocessen.
- Effectief communiceren met collega's vanuit de eigen én andere disciplines.
- Conflicten hanteren en kunnen onderhandelen
- De begeleiding van collega's opnemen (sollicitatiegesprekken, functieprofielen, functioneringsgesprekken, evaluatie, vorming, loopbaanbegeleiding, ...).
- Faciliterende functie opnemen m.b.t. een goede en verantwoorde orthopedagogische context van dienst- en hulpverlening.

(domeinspecifieke) leerresultaten voor dit postgraduaat

Dit postgraduaat draagt bij tot volgende DLR: 1-2-3-7-8-9
Voor een inhoudelijke beschrijving: zie tabel infra

Postgraduaat: Mijn organisatie in een veranderende context

Inhoud deelmodule 3: 'de organisatie'

In deze deelmodule staat de leidinggevende als actor in de organisatie centraal. Om als leidinggevend optimaal te kunnen functioneren, is het immers onontbeerlijk te denken en te handelen vanuit inzicht in de organisatiedoelen, de organisatiestructuur en -cultuur, het kwaliteitsbeleid en de juridische, financiële en administratieve context van de organisatie, ...

De cursisten leren in deze deelmodule:

- inzicht verwerven in de werking van organisaties (beelden van organisaties, visie-missie-doelstellingen, organisatiestructuren, organisatieculturen);
- participeren in beleidsontwikkeling (strategisch, tactisch en operationeel) en beleidsuitvoering;
- samenwerken met het bestuur;
- kwaliteitsbeleid voeren (onderzoeksmethodologie, SWOT-analyse, integrale kwaliteitszorg);
- veranderingsmanagement beheersen (medewerkers gepast begeleiden);
- administratieve en juridische aspecten van de werking van de organisatie hanteren.

Doelstellingen:

- Handelen vanuit inzicht in organisatiestructuren en -culturen.
- Participeren in beleidsontwikkeling (strategisch, tactisch en operationeel) en beleidsuitvoering, zowel op het niveau van de eigen leefgroep/afdeling/dienst als op het niveau van de voorziening/organisatie.
- Beleidsnota's samenstellen aangaande het beleid van de eigen leefgroep/afdeling/dienst en het beleid van de voorziening/organisatie.
- Een kwaliteitsbeleid ontwikkelen en uitvoeren, zowel op het niveau van de eigen leefgroep/afdeling/dienst als op het niveau van de voorziening/organisatie.
- Samenwerken met de leden van de directie en van het bestuur van de organisatie.

- Handelen vanuit inzicht in veranderingsmanagement en projectmanagement.
- Beroepsspecifieke (wetenschappelijke) informatie zelfstandig en kritisch verwerven, verwerken en vertalen naar de praktijk van de eigen organisatie.

Inhoud deelmodule 4: 'context'

Elke organisatie bevindt zich in een maatschappelijke context. Het is van groot belang dat organisaties zich duidelijk positioneren, zowel op lokaal/regionaal als op (inter)nationaal niveau. Leidinggevendenden hebben hier zeker een rol te spelen: enerzijds via het vertegenwoordigen van de eigen organisatie, het ontwikkelen van netwerken en samenwerkingsverbanden, ... anderzijds door niet ongevoelig te blijven voor evoluties binnen de maatschappelijke context, deze correct in te schatten en te vertalen naar de eigen organisatie en medewerkers.

Om deze taken op een adequate manier te leren hanteren, verdiepen de cursisten zich in:

- de vertegenwoordiging van de eigen organisatie t.a.v. en samenwerking met andere organisaties/overheden;
- het uitbouwen van netwerken;
- wetgeving/sociaal recht;
- het opnemen van een signaalfunctie (maatschappelijke functie).

Doelstellingen:

- Vertegenwoordigen van de eigen organisatie in contacten met doelgroepen, andere dienst- en hulpverleners, andere organisaties en overheden.
- Ontwikkelen en optimaliseren van netwerken en samenwerkingsverbanden met andere dienst- en hulpverleners, andere organisaties en overheden.
- Correct inschatten van de maatschappelijke, beleidsmatige en juridische evoluties en hun impact op de eigen sector.
- Handelen vanuit inzicht in de juridische context van de organisatie.
- Opnemen van een signaalfunctie naar de samenleving en de betrokken overheden toe.

(domeinspecifieke) leerresultaten voor dit postgraduaat

Dit postgraduaat draagt bij tot volgende DLR: 2-3-4-8-10-12

Voor een inhoudelijke beschrijving: zie tabel infra

Finalisatievakken

Eén van de belangrijkste doelstellingen van deze BANABA is leidinggevendenden te inspireren en te stimuleren om hun denken en handelen steeds te toetsen aan orthopedagogische en ethische invalshoeken.

Aan de cursisten wordt de kans geboden om de inhoud uit de andere opleidingsonderdelen in te bedden in een orthopedagogisch en ethisch perspectief:

- literatuur, lezingen, studiedagen en congressen zorgen voor een degelijke inhoudelijke input over de **orthopedagogische en ethische aspecten** van leidinggeven en management in het orthopedagogische werkveld;
- supervisie- en intervisiesessies stimuleren de kritische **reflectie** van de cursisten over de orthopedagogische en ethische aspecten van leidinggeven en management in het orthopedagogische werkveld;

- een '**persoonsgebonden project**' verplicht de cursisten bewust bezig te zijn met hun eigen ontwikkeling als leidinggevende: elke cursist stelt een persoonlijk ontwikkelingsplan op en maakt een portfolio waarin hij aangeeft hoe hij de aangeboden inhoud uit de modules persoonlijk integreert en koppelt aan de orthopedagogische en ethische invalshoek.

Naast de basisinhouden die in de postgraduatoren worden aangeboden wordt van de cursisten de mogelijkheid geboden om een project te implementeren in de eigen praktijk. De cursist werkt een eigen '**resultaatsgebonden project**' uit, waarin hij aantoonbaar dat hij als leidinggevende een probleem kan detecteren, formuleren en analyseren, een oplossingsplan kan opstellen, een project kan uitvoeren, evalueren en (schriftelijk) presenteren.

Doelstellingen:

- Zelfverantwoordelijk leren en getuigen van een permanente professionalisering in het kader van levenslang leren.
- Zelfstandig een probleem detecteren, formuleren en analyseren, een oplossingsplan opstellen, een project uitvoeren, evalueren en (schriftelijk) presenteren.
- Openstaan voor nieuwe orthopedagogische visies en de bereidheid hebben om hierover én over de eigen orthopedagogische praktijk kritisch te reflecteren.
- De bereidheid hebben om beslissingen, standpunten en visies te bevragen vanuit ethische invalshoek en steeds de afweging 'zingeving-efficiëntie/economie' te maken.
- Een eigen ontwikkelingsplan m.b.t. leidinggeven opstellen en van hieruit de eigen ontwikkeling als leidinggevende sturen.

(domeinspecifieke) leerresultaten voor de finalisatievakken

De finalisatievakken dragen bij tot volgende DLR: 1-2-3-5-6-7-8-9-10-11
Voor een inhoudelijke beschrijving: zie tabel infra

DOMEINSPECIFIEKE LEERRESULTATEN VAN DE OPLEIDING

Persoonlijke ontwikkeling en groei	1. De PBA orthopedagogisch management is bewust bezig met de wijze waarop hij leiding geeft en stemt zijn stijl van leidinggeven af op de eigenheid en de diversiteit van cliënten en medewerkers alsook op de visie van de organisatie. Hij onderkent invloeden en gevolgen van eigen beslissingen of acties op anderen in de organisatie.
	2. De PBA orthopedagogisch management zoekt waar nodig en mogelijk uit eigen beweging naar het verbeteren van zijn prestaties, ten voordele van de cliënt, het team en de organisatie.
	3. De PBA orthopedagogisch management stelt zich met een kritische blik open voor (organisatie)verandering en integreert relevante denkkaders.
Visie (ook vanuit ethisch en orthopedagogisch perspectief)	4. De PBA orthopedagogisch management heeft visie. Hij plaatst beleidskeuzes en acties in een langetermijnperspectief en in een ruime context. Hij komt op voor en verdedigt de organisatiebelangen en doelstellingen bij de eigen medewerkers. Hij maakt de belangen, doelstellingen en bezorgdheden van medewerkers bespreekbaar naar de leidinggevenden toe.
	5. De PBA orthopedagogisch management reflecteert over nieuwe/andere visies m.b.t. orthopedagogiek en kijkt van daaruit kritisch naar de orthopedagogische praktijk, het denken en handelen als orthopedagogisch leidinggevende en de context waarbinnen leiding gegeven wordt.
	6. De PBA orthopedagogisch management bevraagt beslissingen, standpunten en visies vanuit een ethisch perspectief en combineert efficiëntie/economie met zingeving.
(Bege)leider van een team (interactie met medewerkers)	7. De PBA orthopedagogisch management geeft leiding en coacht medewerkers en team(s) om optimale prestaties en verandering te bekomen. Dit veronderstelt een empowerende houding, echtheid, empathie en luisterbereidheid.
	8. De PBA orthopedagogisch management delegeert verantwoordelijkheden en taken in overeenstemming met de mogelijkheden en motivatie van medewerkers. Hij volgt de voortgang van processen en taken systematisch op.
	9. De PBA orthopedagogisch management handelt met overtuigings- en daadkracht, neemt beslissingen en kan conflicten en stress hanteren.
Actor in de organisatie en in de organisatiecontext	10. De PBA orthopedagogisch management participeert in veranderingsprocessen (beleidsontwikkeling en/of beleidsuitvoering) op strategisch, tactisch en operationeel niveau. In samenwerking met medewerkers, collega-leidinggevenden, directie en/of bestuursleden draagt hij bij tot een goed georganiseerde, eventueel innovatieve,

	verantwoorde en kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening.
	11. De PBA orthopedagogisch management werkt projectmatig en oplossingsgericht en bewaakt dat met de beschikbare middelen optimaal maatschappelijk effect wordt bereikt.
	12. De PBA orthopedagogisch management identificeert omgevingsfactoren die van belang zijn voor de organisatie en speelt daar actief op in. Hij stelt de eigen organisatie voor in externe contacten en neemt een signaalfunctie op naar de samenleving toe.

ORGANISATORISCHE ASPECTEN VAN DE OPLEIDING

Studiebelasting

De volledige opleiding staat voor 60 studiepunten of 1500 studiebelastingsuren. De studiebelasting wordt enerzijds gevormd door +/-200 contacturen (lesuren) en anderzijds door zelfstandige verwerking van inhouden, literatuurstudie, (praktijk)opdrachten, projecten, supervisie. De contacturen vinden voornamelijk binnen de postgraduat plaats. Binnen de finalisatievakken staan eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid voorop.

Periode		Inhouden	Studie punten	Studie Belasting	Contact Uren
Sept 2021 Juni 2022	Postgraduaat 'ik en mijn team'	Deelmodule 1 <i>(ik als leidinggevende)</i>	10	250	+/-35
		Deelmodule 2 <i>(mijn team)</i>	10	250	+/- 35
Sept 2022 Juni 2023	Postgraduaat 'de organisatie en de context'	Deelmodule 1 <i>(de organisatie)</i>	10	300	+/- 45
		Deelmodule 2 <i>(de context)</i>	10	200	+/- 25
Periode = afhankelijk van eigen keuze	Finalisatievakken	Orthopedagogische en ethische invalshoeken	6	150	Jaarlijks bepaald
Periode= afhankelijk van eigen keuze	Finalisatievakken	Resultaatsgebonden project	10	250	+/- 15u
		Persoonsgebonden project	4	100	+/- 6u

Begeleiding

De begeleiding van de cursisten wordt opgenomen door diverse hogeschool-docenten en gastsprekers met praktijkervaring als leidinggevende in het orthopedagogisch werkveld.

Modulair aanbod

De postgraduat worden afwisselend per jaar georganiseerd. Zij kunnen afzonderlijk en in willekeurige volgorde gevolgd worden. Aan studenten met weinig werkveldervaring in een leidinggevende functie wordt geadviseerd om te starten met het postgraduaat 'ik en mijn team'.

De student is in de mogelijkheid om bij aanvang van het eerste postgraduaat zich ook in te schrijven voor het finalisatievak 'orthopedagogische en ethische invalshoeken'. Het resultaats- en persoonsgebonden project kan samen met het 2de postgraduaat gevolgd te worden.

De finalisatievakken kunnen ook na de 2 postgraduat gevolgd worden.

De hele opleiding kan in een tijdspanne van **twee of drie jaar** volledig gevolgd worden.

Aan de UC Leuven-Limburg Diepenbeek kan de volledige opleiding gevolgd worden. Bij voldoende aantal kandidaten kan de opleiding ook in VIVES Kortrijk vervolledigd worden.

Certificering

Per deelmodule kan een attest behaald worden.

Cursisten die een volledig postgraduaat met succes afleggen, kunnen een postgraduaatgetuigschrift behalen.

Cursisten die alle onderdelen (60 studiepunten) met succes hebben afgelegd en aan de inschrijvingsvoorwaarden voldoen, krijgen het BANABA-diploma.

Inschrijvingsgeld

Raadpleeg voor het inschrijvingsgeld de website. Hier vindt u de meest recente informatie.

PRAKTISCHE INFORMATIE VOOR CURSISTEN DIE DE OPLEIDING VIA UC LEUVEN-LIMBURG WILLEN VOLGEN

Inschrijven kan door een bericht te laten aan UC Leuven-Limburg, Liesbeth Lenie. Een brief met bevestiging, inschrijvings- en betalingsmodaliteiten wordt u dan bezorgd.

Het aantal deelnemers is beperkt.

De volgorde van inschrijving geldt als criterium tot toelating. Deelnemers die de volledige opleiding willen volgen hebben voorrang.

Wie op de wachtlijst terechtkomt, wordt daarvan verwittigd en krijgt als eerste de kans om in te schrijven wanneer de opleiding een volgende keer gepland wordt.

VERDERE INFORMATIE EN INLICHTINGEN

www.ucll.be/orthopedagogisch-management

UC Leuven Limburg, programma welzijn
Liesbeth Lenie
Agoralaan, gebouw B, 3590 Diepenbeek
☎ 011/ 180 700
Liesbeth.lenie@ucll.be

Voor Vives: contacteer Ann Vuylsteke,
056/26 41 50 of Ann.vuylsteke@vives.be
www.vives.be > wat wil je doen? > verder studeren >
sociaal agogisch werk > banaba orthopedagogisch management